

Dàn ý phân tích bài thơ Bạn đến chơi nhà - Nguyễn Khuyến

[Văn mẫu 7] Dàn ý đề văn phân tích bài thơ Bạn đến chơi nhà của Nguyễn Khuyến - Hướng dẫn lập dàn ý chi tiết và bài văn mẫu tham khảo

Dàn ý chi tiết phân tích bài Bạn đến chơi nhà

I. Mở bài

Giới thiệu về bài thơ Bạn đến chơi nhà: Bài thơ “Bạn đến chơi nhà” của tác giả Nguyễn Khuyến là một tác phẩm tiêu biểu. Bài thơ là tiếng nói chân thành của nhà thơ Nguyễn Khuyến dành tặng bạn của mình.

II. Thân bài

– Câu mở đầu:

+ Niềm vui của nhà thơ khi bạn đến chơi nhà

+ Mở đầu bài thơ là những lời kể, lời tâm sự thể hiện niềm vui của tác giả khi bạn tới chơi nhà.

+ Đã bấy lâu nay có nghĩa là đã một thời gian dài trôi qua rồi hôm nay nhà thơ mới có thể gặp lại bạn ngay tại ngôi nhà của mình.

– Năm câu thơ tiếp theo:

+ Những lời chêu đùa vô cùng hóm hỉnh của nhà thơ

+ Năm câu thơ là những lời tâm sự của các giả khi bạn đến chơi nhà nhưng lại không có gì để tiếp đãi bạn.

+ Người trẻ thì đi vắng, chợ thì xa, ao sâu nước lớn chẳng thể giăng lưới bắt cá, vườn rộng thênh thang nên rất khó để đuổi gà... qua đó bạn đọc thấy được cuộc sống giản dị, mộc mạc của tác giả nơi quê nhà.

+ Lời thơ nhịp nhàng với nhịp điệu 4/3 khiến cho đoạn thơ trở nên mềm mại, uyển chuyển, dễ đi sâu vào lòng người.

– Hai câu thơ cuối

+ Sự hóm hỉnh của tác giả vẫn được tiếp tục:

+ Tưởng chừng những sự thiếu thốn ở trên đã là quá đủ rồi nhưng khi đọc đến đây ta còn thấy rằng nhà thơ quả là người thật vui tính, biết chêu đùa người khác.

Dàn ý phân tích bài thơ *Bạn đến chơi nhà* - Nguyễn Khuyến

- + *Bạn đến chơi nhà* mà miếng trầu cũng không có để cho bạn nhưng thực ra đó chỉ là lời nói vui đùa của tác giả dành cho bạn của mình mà thôi.
- + Tình cảm bạn bè thiêng liêng giữa hai người bằng hữu
- + Điều quan trọng mà nhà thơ muốn nhấn mạnh đó chính là câu thơ cuối “*Bác đến chơi đây, ta với ta*”.
- + Dù nghèo về vật chất nhưng tình cảm bạn bè lúc nào cũng đong đầy, chan chứa.
- + Quan hệ bạn bè ở đây được xây dựng trên cơ sở tình cảm yêu thương chân thật chứ không phải là những thứ vật chất tầm thường.
- + Nếu như người bạn của tác giả là một người ưa vinh hoa phú quý, ưa cuộc sống giàu sang thì chắc chắn sẽ không lặn lội tới miền quê nghèo để thăm nhà thơ.
- + Cụm từ “*ta với ta*” dùng để chỉ nhà thơ và người bạn của mình, tuy hai mà một, tình cảm gắn bó hòa quyện không gì có thể chia cắt được.

III. Kết bài: Tóm tắt nội dung và nghệ thuật của bài thơ

– Nội dung:

- + *Bạn đến chơi nhà* là một bài thơ hay và ý nghĩa về tình cảm bạn bè của nhà thơ Nguyễn Khuyến.
- + Tình bạn luôn là thứ quý giá nhất, vượt qua giới hạn về thời gian, không gian và tiền bạc vật chất.

– Nghệ thuật:

- + Bài thơ thể hiện sự thành công của tác giả trong bút pháp trào phúng. Ngôn ngữ giản dị, cách gieo vần đặc sắc, dễ nghe, dễ thuộc.

» Tham khảo thêm: [***Những bài văn hay phân tích *Bạn đến chơi nhà****](#)

Bài văn mẫu phân tích bài thơ *Bạn đến chơi nhà* (Nguyễn Khuyến) hay nhất tuyển chọn

Sống trong ngọc đá kim cương

Không bằng sống giữa tình thương bạn bè

Dàn ý phân tích bài thơ *Bác đến chơi nhà* - Nguyễn Khuyến

Câu ca dao đã nêu bật được một tình cảm thiêng liêng đáng quý - Tình bạn chân thành thắm thiết. Nguyễn Khuyến, một vị quan về ở ẩn mang nỗi cô đơn u hoài, sống hiu quạnh nơi nông thôn, cũng cảm xúc dạt dào khi gặp lại bạn cũ. Ta hãy lắng nghe tiếng nói chân thành mộc mạc của nhà thơ khi nói với bạn:

Đã bấy lâu nay, bác tới nhà

Trẻ thời đi vắng, chợ thời xa

Ao sâu nước cá, khôn chài cá

Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà

Cải chửa ra hoa, cà mới nụ

Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa

Đầu trò tiếp khách, trầu không có

Bác đến chơi đây ta với ta

Bài thơ đã khơi dậy trong ta niềm xúc động trước tấm chân tình của nhà thơ Nguyễn Khuyến:

Một chút nhẹ nhàng tự nhiên hóm hỉnh được tác giả mở đầu bằng câu thơ:

Đã bấy lâu nay, bác tới nhà

Câu thơ như một lời chào hồ hởi thân mật vừa bộc lộ nỗi vui bất ngờ vừa tỏ ý trân trọng, quý mến bạn. Đã bấy lâu nay có nghĩa là một thời gian dài, một thời gian nhà thơ không gặp bạn, giờ đây có dịp gặp nhau làm sao mà không xúc động, không vui mừng cho được. Từ lúc cáo quan về vui sống với cảnh điền viên, ông chỉ biết lấy thiên nhiên làm bạn. Trái tim ông gửi trọn cho đất nước quê hương, nên tâm hồn luôn khắc khoải u hoài. Trong những giây phút ấy mà không ai không muốn có một người bạn để tâm sự, để an ủi. Người bạn đó đã đến với ông - Còn nỗi vui mừng nào hơn. Chính nỗi vui mừng, bất chợt mà Nguyễn Khuyến đã thốt ra lời bông đùa với bạn một cách dí dỏm cho thoải lòng trông đợi.

Trẻ thời đi vắng, chợ thời xa

Ao sâu nước cá, khôn chài cá

Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà

Dàn ý phân tích bài thơ *Bạn đến chơi nhà* - Nguyễn Khuyến

Cải chữa ra cây, cà mới nụ

Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa

Đầu trò tiếp khách, trầu không có.

Mới nghe qua, ta thấy dường như nhà thơ tỏ ý làm tiếc rằng đã lâu lắm rồi bạn mới tới nhà vậy mà không có một thứ gì để tiếp, bạn để thết đãi bạn cả: chợ thì xa, người nhà trẻ con đều đi vắng cả, ao thì sâu mà nước lớn, nên không chài bắt được cá; vườn rộng thênh thang thì khó mà bắt được gà. Đến một cây cải, mớ cà hoặc một quả bầu, một trái mướp cũng không sẵn; thậm chí một miếng trầu để tiếp khách cũng không có. Tác giả đang phân trần, giải thích sự thiếu sót của mình. Thực ra đây chỉ là cách nói cường điệu như vậy mà đã đùa với bạn, vừa tỏ thái độ nhớ mong chờ đợi bấy lâu mà thôi. Và qua những lời trần tình ấy ta cũng hiểu được cuộc sống của tác giả ở làng quê: đạm bạc, giản dị, luôn gắn bó với nông thôn.

Nhịp thơ đều đặn 4-3 nhẹ nhàng êm ái như một lời thủ thi, kèm theo là nụ cười hóm hỉnh, cười vui của tác giả. Đối lập với những cái "không" ấy là cái có thật đáng quý.

Bác đến chơi đây, ta với ta...

Câu thơ bộc lộ thật rõ nét tình cảm chân thành của tác giả đối với bạn. Đó là một tình cảm thiêng liêng cao quý. Quan hệ bạn bè ở đây được xây dựng trên cơ sở vững chắc là tình cảm yêu thương chân thật không màng đến vật chất. Bác đến chơi đây không có gì cả, chỉ có ta với ta khiến ta nhớ đến câu kết trong bài *Qua đèo Ngang* của bà Huyện Thanh Quan khi đứng trước cảnh đèo ngang hoang vắng cô liêu, đang mang nặng một nỗi u buồn, niềm suy tư khôn cả, không thể tâm sự cùng ai, nên bà tự quay về với lòng mình "ta với ta". Còn "ta với ta" mà nhà thơ Nguyễn Khuyến sử dụng nhằm chỉ nhà thơ và người bạn tuy hai mà một, tuy một mà hai, nó gắn bó quyện chặt vào nhau, không gì chia cắt được. Ở đây chỉ có ta với ta nhưng lại có tất cả. Bởi vì tình bạn giữa ta với ta mới là cao quý, nó không đòi hỏi bất kì một điều kiện vật chất nào cả, thậm chí cả một miếng trầu làm đầu câu chuyện để tiếp bác cũng không. Qua đó ta mới thấy nghệ thuật trào lộng của Nguyễn Khuyến thật là hóm hỉnh nhẹ nhàng mà tế nhị sâu sắc.

Bài thơ thể hiện sự thành công của tác giả trong bút pháp trào phúng. Ngôn ngữ được sử dụng một cách đặc sắc. Tuy là bài thơ Đường với khuôn mẫu bó buộc nhưng lời thơ lại bình dị như lời ăn tiếng nói hằng ngày. Những sản vật của nông thôn được đưa vào thơ ông thật đậm đà hương vị làng quê. Ngôn ngữ quần chúng kết hợp với âm a (nhà, xa, cá, gà, hoa, ta) thể hiện rõ nét chất phác thật thà đôn hậu của một con người. Chính yếu tố âm điệu, nhịp điệu bài thơ phối hợp nhịp nhàng tạo ra một mạch thơ liên tục, thanh thoát, tự nhiên như lời nói chuyện tâm tình của nhà thơ với người bạn tri âm tri kỉ của mình.

Dàn ý phân tích bài thơ *Bạn đến chơi nhà* - Nguyễn Khuyến

Đây là một trong những bài thơ hay về tình bạn trong sáng chân thành thấm thiết của Nguyễn Khuyến. Bài thơ làm nổi bật một nét đẹp trong cuộc đời và thơ văn Nguyễn Khuyến. Ông xứng đáng là một nhà thơ của làng quê Việt Nam. Tình bạn cao cả tuyệt vời của nhà thơ sẽ là bài học giúp ta tìm và cảm nhận được những tình cảm thiêng liêng đáng quý đó.

*Tham khảo thêm bài [soạn văn *Bạn đến chơi nhà*](#) hoặc tổng hợp bộ tài liệu [Văn mẫu lớp 7](#) gồm toàn bộ những bài văn hay lớp 7 mà Đọc Tài Liệu đã sưu tầm và giới thiệu tới các bạn.*

Chúc các bạn học tốt !